

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/661>

Jautājums	Ar kādu nozīmi lieto vārdu atgriezt – tikai ar nozīmi ‘atdalīt’ vai arī ar nozīmi ‘atdot’?
Atbilde	<p>Vārdam atgriezt ir vairākas nozīmes, taču nozīme ‘atdot atpakaļ’ vārdnīcās nav fiksēta. Ar nozīmi ‘atdot’ vārdu nav ieteicams lietot.</p> <p>Atgriezt – 1. ‘griežot (to, kam ir vītnes), attaisīt, padarīt vaļīgu, vaļīgāku; atskrūvēt’. Piemēram, <i>atgriezt ūdens krānu. Atgriezt skrūvi, uzgriezni</i>; 2. ‘pagriezt, pavērst atpakaļ’. Piemēram, <i>atgriezt galvu, dzirdot saucienu</i>; 3. ‘panākt, ka atgriežas (kur)’. Piemēram, <i>atgriezt govīs atpakaļ aplokā.</i>; 4. ‘no jauna ieviest (to, kas bijis), panākt, ka iestājas no jauna’. Piemēram, <i>veltīgi censties atgriezt bijušo.</i></p> <p>Vārds atgriezt ar nozīmi ‘atdot atpakaļ’, kas atbilst krievu vārdam <i>вернуть</i>, latviešu valodā nav ieteicams. <i>Atdot atpakaļ izlasīto grāmatu bibliotēkā, nevis atgriezt. Atdosim naudu atpakaļ laikus, nevis atgriezīsim. Fotografiju sūtīs atpakaļ, nevis atgriezīs atpakaļ.</i></p>
Avoti	<p><i>Latviešu valodas vārdnīca</i>. Red. D. Guļevska, I. Rozenštrauha, D. Šnē. Rīga : Avots, 2006, 108. lpp.</p> <p>Paegle, Dz., Kušķis, J. <i>Kā latvietis runā</i>. Rīga : Zvaigzne ABC, 1994, 29., 30. lpp.</p>

